

Den uppsökande tandvården – viktig för munhälsan

Det är revisorerens samlade bedömning att den interna kontrollen kan utvecklas för den uppsökande tandvården.

-Här finns ett antal områden som bör förbättras så att den är säker för de vårdtagare som är berättigade av den, menar revisorerna.

Munhälsan har en betydande roll medicinskt, socialt och psykologiskt. En frisk och fräsch mun betyder mycket för välbefinnande och livskvalitet. Förmågan att kunna tugga, svälja och uppleva smak är viktigt för välmåendet. Välskötta tänder tillhör idag "den sociala normen" och en frisk mun utgör basen för en god näringstillförsel.

År 1999 trädde det reformerade tandvårdsstödet i kraft i tandvårdslagen, där uppsökande tandvård ingår. Uppsökande tandvård omfattar dem med ett varaktigt och omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser. Det gäller både i ordinärt boende och särskilt boende samt de som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Munvårdsutbildning för vård- och omsorgspersonal ingår också som en viktig del i den uppsökande tandvården.

Under 2012 har den uppsökande tandvården som Norrbottens läns landsting ansvarar för utförts av två leverantörer; det privata företaget Oral Care och landstingets division Folktandvård.

PwC HAR FÅTT I UPPDRAG av landstingets revisorer att granska om landstingets interna kontroll över den uppsökande tandvården för äldre och funktionshindrade är tillräcklig. Granskningen har studerat olika styrdokument, uppdragshandlingar, avtal, verksamhetsrapporter från leverantörer med flera dokument med anknytning till den uppsökande tandvården.

Intervjuer har genomförts med landstingets utredare för privata vårdgivare, landstingets bedömningstandläkare samt företrädare för de två leverantörerna av den uppsökande tandvården.

Kontakt har även tagits med biståndshandläggare och enhetschefer inom äldreboenden vid Luleå, Kiruna, Pajala och Överkalix kommuner.

GRANSKNINGEN BEDÖMER att den interna kontrollen över landstingets uppsökande tandvård kan utvecklas och att det finns flera förbättringsområden. Bedömningen gäller oavsett vilken leverantör som utför dessa tjänster. I korthet utgår bedömningen från följande.

Ansvaret för den uppsökande tandvården är tydligt mellan landstinget och leverantörerna. Detta, genom den uppdragsspecifikation som upprättats av landstinget till leverantörerna.

Uppföljning av den uppsökande verksamhetens produktion, kvalitet och ekonomi kan utvecklas med bättre uppföljningsverktyg.

Det behövs en bättre samverkan mellan länets kommuner och landstinget med utgångspunkt från vårdtagarens behov.

Rapportering till ansvarig vårdgivare, dvs landstingsstyrelsen, sker inte i tillräcklig omfattning. Detta, tanke på att den uppsökande tandvården är en viktig beståndsdel i de berättigade vårdtagarnas munhälsa och allmänna hälsa.

Revisorernas kommentarer

Utifrån de insamlingar av dokumentation och de intervjuer som genomförts är revisorerens samlade bedömning att den interna kontrollen kan utvecklas. Det finns ett antal områden som bör diskuteras för att utveckla den uppsökande tandvården så att den är säker för de patienter eller vårdtagare som är berättigade av den.

Revisorerna bedömer dock att ansvaret för den uppsökande tandvården inom landstinget är tydligt mellan landstinget och de två leverantörerna som utför tjänsterna. Detta, genom den uppdragsspecifikation till leverantörerna som ligger till grund för deras uppdrag.

Revisorernas skrivelse till landstingsstyrelsen, 2012-12-12

PwC:s rapport "Den uppsökande tandvården – viktig för munhälsan", december 2012

För information, kontakta: Landstingsrevisionens ordförande, Marita Björkman-Forsman, 070-350 79 27

PwC, Hans Rinander, 070-67 87 555

Information om landstingsrevisorernas skrivelser, granskningsrapporter och granskningssammandrag finns även under www.nll.se/landstingsrevisionen